

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0249

Uus meediapädevuse ja digiõppe strateegia

Euroopa Parlamendi 7. juuli 2026. aasta resolutsioon uue meediapädevuse ja digiõppe strateegia kohta (2025/2181(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/1808, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv), et võtta arvesse muutuvat turuolukorda¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1083, millega luuakse siseturul meediateenuste ühine raamistik ja muudetakse direktiivi 2010/13/EL (Euroopa meediavabaduse määrus)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrust (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus)³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrust (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (tehisintellekti käsitlev määrus)⁴,

¹ ELT L 303, 28.11.2018, lk 69, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj>.

² ELT L, 2024/1083, 17.4.2024,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>.

³ ELT L 277, 27.10.2022, lk 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>.

⁴ ELT L, 2024/1689, 12.7.2024,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

- võttes arvesse oma 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni digiõppe poliitika kujundamise kohta⁵,
- võttes arvesse komisjoni 11. mai 2022. aasta teatist „Laste ja noorte digikümnend: uus lastele parema interneti loomise Euroopa strateegia“ (BIK+) (COM(2022)0212),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 12. novembri 2025. aasta ühisteatist „Euroopa demokraatia kaitsekilp: tugevate ja vastupanuvõimeliste demokraatlike riikide võimestamine“ (JOIN(2025)0791),
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2025. aasta teatist põhioskuste tegevuskava kohta (COM(2025)0088),
- võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2020. aasta teatist „Euroopa meedia digikümnendil: tegevuskava taastumise ja ümberkujundamise toetamiseks“ (COM(2020)0784),
- võttes arvesse komisjoni 10. veebruari 2026. aasta teatist „Küberkiusamise vastane tegevuskava „Turvalisem küberruum – tugevam liit““ (COM(2026)0071),
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2026. aasta teatist „Põlvkondadevahelise õigluse strateegia“ (COM(2026)0110),
- võttes arvesse oma 26. novembri 2025. aasta resolutsiooni alaealiste kaitsmise kohta internetis⁶,
- võttes arvesse 22. septembri 2024. aasta ÜRO tulevikupakti,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsiooni noortevaldkonnas tehtava Euroopa koostöö raamistiku kohta: Euroopa Liidu noortestrategie 2019–2027⁷,
- võttes arvesse komisjoni 2026. aastal avaldatud väljaannet „Guidelines on the ethical use of artificial intelligence and data in teaching and learning for Educators“ (Suunised haridustöötajatele tehisintellekti ja andmete eetilise kasutamise kohta õpetamisel ja õppimisel),
- võttes arvesse komisjoni 2026. aastal avaldatud väljaannet „Guidelines for teaching informatics: practical strategies for European classrooms“ (Suunised informaatika õpetamiseks. Praktilised strateegiad Euroopa koolidele),

⁵ ELT C 494, 8.12.2021, lk 2.

⁶ ELT C, C/2026/1708, 24.4.2026,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1708/oj>.

⁷ ELT C 456, 18.12.2018, lk 1.

- võttes arvesse komisjoni 2024. aastal avaldatud väljaannet „Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers“ (Heaolu ja vaimne tervis koolis – suunised hariduspoliitika kujundajatele),
- võttes arvesse Teadusuuringute Ühiskeskuse 2025. aastal avaldatud väljaannet „Social media usage and adolescents’ mental health in the EU“ (Sotsiaalmeedia kasutamine ja noorukite vaimne tervis ELis),
- võttes arvesse UNESCO aruandeid, eelkõige 2025. aastal avaldatud üldist meedia- ja infopädevust käsitlevat aruannet „Media and information literacy for all: closing the gaps: Global analysis of the current state of media and information literacy“,
- võttes arvesse OECD 2023. aasta väljaannet „Pisa 2022 Results (Volume II): Learning During – and From – Disruption“ (Pisa 2022. aasta tulemused (teine osa). Õppimine katkestuse ajal ja katkestusest),
- võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2025. aasta teatist „Suunised meetmete kohta, millega tagada alaealiste eraelu puutumatuse, ohutuse ja turvalisuse kõrge tase internetis vastavalt määruse (EL) 2022/2065 artikli 28 lõikele 4“⁸,
- võttes arvesse ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni ja üldist märkust nr 25 (2021) laste õiguste kohta seoses digikeskkonnaga,
- võttes arvesse OECD 2025. aastal avaldatud väljaannet „Recommendation of the Council on Children in the Digital Environment“ (Nõukogu soovitus laste kohta digikeskkonnas),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2018. aastal avaldatud suuniseid lapse õiguste austamiseks, kaitsmiseks ja täitmiseks digikeskkonnas,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2020. aastal avaldatud aruannet „Media Literacy for all: Supporting marginalised groups through community media“ (Meediapädevus kõigile. Tõrjutud rühmade toetamine kogukonnameedia kaudu),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu meedia ja infoühiskonna juhtkomitee (CDMSI) 2025. aasta detsembris vastu võetud poliitikadokumenti „National Media and Information Literacy (MIL) Strategies: Practical Steps and Indicators“ (Riiklikud meedia- ja infopädevuse strateegiad. Praktilised sammud ja näitajad),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

⁸ ELT C, C/2025/5519, 10.10.2025,
 ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj>.

- võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A10-0173/2026),
- A. arvestades, et meediapädevus ja digiõpe on olulised, et anda kodanikele kriitilise tähtsusega oskused, mis on vajalikud teabe ja meediasisu sõltumatuks ja vastutustundlikuks hindamiseks, kontrollimiseks, loomiseks ja jagamiseks traditsioonilises meedias ja veebiplatvormidel ning teadlike valikute tegemiseks pidevalt muutuvas teabekeskkonnas; arvestades, et need oskused tugevdavad kodanikuosalust, sotsiaalset kaasatust ja demokraatia vastupanuvõimet;
- B. arvestades, et meediapädevus ja digiõpe annavad tänapäeva ühiskonnas põhioskused ning on üliolulised, et takistada desinformatsiooni levikut ja usalduse vähenemist meedia vastu ning tõrjuda veebiplatvormide ja uute meediaosaliste, näiteks suunamõjutajate ja sisuloojate, ning tehisaru mõju; arvestades, et meediapädevus ja digiõpe on vajalikud seoses muutunud teabetarbimismustritega, mida toetab nn kerimiskultuur;
- C. arvestades, et meediapädevus ja digiõpe on kasutajate digitaalse heaolu tagamiseks hädavajalikud;
- D. arvestades, et meedia ja digitaalse sisu tarbimise viisid on märkimisväärselt muutunud, kusjuures kasutajad, eelkõige alaealised ja noored, valivad sotsiaalmeedia platvormidel üha sagedamini kohandatud sisuvorme, jälgivad tähelepanelikult suunamõjutajate tegevust ja toetuvad suuresti algoritmilistele soovitudele, ning võrreldes ajaga, mil nad kasutasid traditsioonilist meediat, on nende tähelepanu püsivus tihti lühem; arvestades, et sotsiaalmeedia võib oma uudisvoogu kiiresti isikupärastada, seades kasutajad, eelkõige alaealised, eakad ja teised haavatavad kasutajad, kahjuliku sisu võimendumise või teabemulli sattumise ohtu;
- E. arvestades, et digiplatvormide, sealhulgas algoritmiliste soovitusüsteemide teatavad disainiomadused võivad mõjutada sisu valikut ja nähtavust ning suurendada riske, mis on seotud kasutajate heaolu ja kahjuliku sisuga kokkupuutumisega;
- F. arvestades, et praeguses geopoliitilises olukorras peaksid inimesed ELis olema varustatud mitmesuguste kognitiivsete, tehniliste ja sotsiaalsete oskustega, et meediasisule edukalt ligi pääseda ja seda analüüsida ning jääda seega vastupanuvõimeliseks võimalikule manipuleerivale tegevusele või hübriidrünnakutele, mille eesmärk on destabiliseerida ühiskondlikku arutelu ja demokraatlikke protsesse;
- G. arvestades, et kvaliteetne, sõltumatu ja mitmekesine ajakirjandus on demokraatliku ühiskonna nurgakivi ning sellel on oluline roll meediapädevuse tugevdamisel, desinformatsiooni tõrjumisel ja kodanike usalduse suurendamisel teabe ökosüsteemi vastu, millel on positiivne mõju meediasektori majanduslikule kestlikkusele;

arvestades, et avalik-õiguslikul meedial on nende eesmärkide saavutamisel keskne roll ning see vajab piisavat ja kestlikku rahastamist;

- H. arvestades, et meediapädevust ja digiõpet tuleb pidada tervikliku elukestva õppe strateegia lahutamatuks osaks, mis peaks hõlmama õppijate ning haridus- ja teabeökosüsteemi sidusrühmade, sealhulgas lapsevanemate, lapse eest hoolitsevate täiskasvanute, haridustöötajate, meedia, ajakirjanike, raamatukogude, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja uute meediaosaliste, näiteks suunamõjutajate ja sisuloojate erivajadusi; arvestades, et põlvkondadevahelise õigluse strateegias tunnistatakse, et elukestev õpe, digioskused, meediapädevus ja kõigi vanuserühmade aktiivne osalemine on põlvkondadevahelise õigluse ja demokraatlike ühiskondade vastupanuvõime peamised tingimused;
- I. arvestades, et tulemuslik meediapädevus ja digiõpe eeldab võrdseid võimalusi juurdepääsul haridusele ja pluralistlikku teabekeskonda;
- J. arvestades, et lapsed hakkavad sotsiaalmeediat kasutama üha nooremas eas, 97 % ELi noortest kasutab internetti iga päev ja sotsiaalmeedia platvormid on saamas 15–24-aastaste noorte jaoks peamiseks teabeallikaks⁹;
- K. arvestades, et riiklikud lähenemisviisid meediapädevusele ja digiõppele on ELis erinevad, kusjuures märkimisväärsed erinevusi esineb nende lisamisel koolide õppekavasse ning meetmetele või programmidele antava rahalise või haldustoetuse tasemes, samuti seoses pädevate asutuste või organite ning nendevahelise koostööga;
- L. arvestades, et ÜRO Lapse Õiguste Komitee 2021. aastal vastu võetud üldises märkuses nr 25 laste õiguste kohta seoses digikeskkonnaga märgitakse, et lapse õigusi tuleb digikeskkonnas austada, kaitsta ja järgida ning et oma tooteid ja teenuseid lastele kättesaadavaks tehes peavad digiteenuste osutajad järgima kõrgeimaid eetika-, eraelu puutumatus ja ohutuse ning eakohasuse standardeid;
- M. arvestades, et meediapädevust ja digiõppeoskusi tuleks arendada juba varasest east alates ning nende kasutuselevõtt alghariduses peaks aitama lapsi digikeskkonna probleemideks paremini ette valmistada viisil, mis vastab nende vanusele ja arengule; arvestades, et need oskused on võrdselt olulised kogu inimese eluea jooksul, mistõttu on vaja elukestvat õpet;
- N. arvestades, et digivahendite või -tehnoloogia enneaegne kasutuselevõtt alaealiste seas enne, kui põhilised meediapädevuse oskused ja kriitiline mõtlemine on analoogvahendite abil välja

⁹ Maza, M.T. jt, Association of habitual checking behaviors on social media with longitudinal functional brain development, JAMA Pediatrics, kd 177, väljaanne 2, 2023, lk 160–167.

kujundatud, tekitab neile hulgaliselt digiriske ja seab nad veebikahju ohtu, mida nad ei pruugi veel olla võimelised ära tundma või ohjama;

- O. arvestades, et kõik elanikkonnarühmad, eelkõige alaealised, noored, eakad, puuetega inimesed ja piiratud digitaristuga maa- või äärepoolsetes piirkondades elavad inimesed on digikeskkonnas endiselt suures ärakasutamise ohus; arvestades, et igas vanuses inimesed, eelkõige alaealised, kelle kognitiivsed võimed alles arenevad, on tehisaru loodud sisu ja juturobotitega seotud riskide suhtes haavatavad;
- P. arvestades, et poliitikakujundajad on nii riiklikul kui ka ELi tasandil arutanud vanuse alampiiri kehtestamist, sealhulgas vanuse kontrollimise ja vanemliku kontrolli küsimusi;
- Q. arvestades, et komisjon moodustas 2026. aasta märtsis spetsiaalse laste internetiturvalisuse eksperdirühma, mille ülesanne on töötada välja soovitused laste paremaks kaitsmiseks ja võimestamiseks digikeskkonnas; arvestades, et eksperdirühm arutab ka meediapädevuse ja digiõppe tähtsust laste, lapsevanemate ja haridustöötajate jaoks;
- R. arvestades, et ELi audiovisuaal- ja meediaalastes õigusaktides on esitatud meediapädevuse määratlus ja tunnistatud selle tähtsust, eelkõige Euroopa meediavabaduse määruse artikli 2 lõike 21 ja audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaste meediapädevuse kohustuste kaudu; arvestades, et Euroopa meediavabaduse määruse artikliga 13 tehakse Euroopa meediateenuste nõukojale ülesandeks vahetada meediapädevuse parimaid tavasid;

Uue meediapädevuse ja digiõppe lähenemisviisi peamised elemendid

1. rõhutab, et meediapädevuse ja digiõppe ettenägeliku lähenemisviisi eesmärk peaks olema anda igas vanuses inimestele põhioskused, mis võimaldaksid neil digikeskkonnast täielikult kasu saada, edendada oma loomeoskusi, saada kasu kokkupuutest mitmesuguste allikatega ning vältida veebiplatvormide kasutamise ja ülesehitusega seotud ohte;
2. rõhutab meediapädevuse rolli inimeste varustamisel kriitilise mõtlemise oskustega, mis aitavad kaasa teadlike ja sõltumatute otsuste tegemisele demokraatlikes protsessides ning suurendavad kodanikuvastutust desinformatsiooni, polariseerumise ning välisriigist lähtuva infomanipulatsiooni ja sekkumise tõrjumisel, eelkõige valimiste kontekstis;
3. rõhutab, et meediapädevus ja digiõppe peaksid kajastuma laiemates ELi algatustes, mille eesmärk on kaitsta demokraatlikke protsesse, sealhulgas ELi demokraatia kaitsekilbi kontekstis;

4. tunnistab, et meediapädevuse õpetamise ja digiõppe lähenemisviisid peavad olema uuenduslikud, suunatud kõigile elanikkonnarühmadele ja kohandatud õppijate vajadustele, eelkõige haavatavatele kasutajatele, kes on geograafiliste, sotsiaalsete, kultuuriliste ja majanduslike tegurite tõttu ebasoodsas olukorras;
5. tunnistab turvalisema interneti keskuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide rakendatava eakaaslastevahelise õppe väärtust formaalharidust täiendava toimiva vahendina laste ja noorukiteni jõudmiseks sõnumitega interneti turvalise kasutamise kohta;
6. rõhutab meediapädevuse ja digiõppe keskset rolli kasutajate võimestamisel digikeskkonnas turvaliselt orienteeruma, sealhulgas küberkiusamise ja muude veebikahju vormide vastu võitlemisel; rõhutab eelkõige, et meediapädevuse ja digiõppeoskuste pakkumine kogu haridustee jooksul ja elukestva õppe tegevuste raames on väga tähtis, et arendada ja tugevdada kriitilist mõtlemist, eneseteadlikkust ja vastutustundlikku käitumist internetis;
7. rõhutab, et meediapädevuse poliitika peaks suurendama teadlikkust sellest, kuidas digikeskkond ja platvormi ülesehitus mõjutavad teabele juurdepääsu viisi, sealhulgas võimet mõista algoritmide toimimist ning ära tunda sõltuvust tekitavat ülesehitust ja emotsionaalselt manipuleerivat sisu;
8. rõhutab digikeskkonna kasvavat mõju kasutajate vaimsele tervisele ja heaolule; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lisama meediapädevuse ja digioskuste õppeprogrammidesse digitaalse empaatia, vastutustundliku veebikäitumise arendamise ning arusaamise digikeskkonna mõjust vaimsele tervisele ja heaolule, mis on olulised elemendid küberkiusamise ennetamisel ja digitaalse heaolu edendamisel;
9. rõhutab, kui oluline on kasutada kõiki asjakohaseid regulatiivseid vahendeid ja edendada vastavalt vajadusele kõigi osalejate koostööd, et saavutada ühine ELi lähenemisviis;
10. rõhutab, et tähtis on tugevdada avaliku ja erasektori sidusrühmade koostööd, et edendada meediapädevust kogu ELis; rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide, kogukonnaalgatuste, vabatahtlike ja kultuurivaldkonnas tegutsejate olulist rolli usalduse suurendamisel, millega toetatakse dialoogi avalikus arutelus;
11. väljendab heameelt meediapädevuse eksperdirühma ja Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskuse (EDMO) töö üle ning nende olulise rolli üle poliitikakujundajate, teadlaste ja praktikute kokkuviiemisel, et luua valdkondadevaheline ekspertide kogukond, jagada parimaid tavasid ja suurendada teadlikkust; nõuab meediapädevuse alase tegevuse tugevdamist, et toetada liikmesriikide koostööd;

12. rõhutab, kui tähtis on, et meediapädevus ja digiõpe kuuluksid koolide õppekavadesse kogu formaalhariduse protsessi vältel, samuti rõhutab vajadust töötada välja tõenditel põhinev ja terviklik lähenemisviis digitehnoloogia kasutamisele koolides;
13. toonitab, kui oluline on edendada meediapädevust ja digiõpet väljaspool formaalharidust ja töökohal, tagades elukestva õppe ja kogu ühiskonda hõlmava lähenemisviisi, mis kaasab valitsusi, haridusasutusi, kodanikuühiskonda, meediaorganisatsioone, tehnoloogiaplatvorme ja perekondi;
14. kutsub komisjoni üles looma koostöös liikmesriikidega riiklike meediapädevuse meetmete jaoks struktureeritud seire- ja hindamisraamistikku, sealhulgas mõõdetavaid näitajaid, millega hinnatakse teadmisi, käitumuslikke tulemusi, kriitilise mõtlemise arendamist ja vastupanuvõimet desinformatsioonile, sealhulgas pikaajaliste uuringute ning eakohaste lähenemisviiside ja vanemate toetamise programmide hindamise abil;

Meediapädevus ja digiõpe - tänapäevase meedia ökosüsteemi aluste tugevdamine

15. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid töötaksid ühiselt välja kooskõlastatud lähenemisviisi meediapädevusele ja digiõppele;
16. kutsub komisjoni üles olukorda hindama ja vajaduse korral tegema ettepaneku ELi selge ühise lähenemisviisi kohta seoses eakohase juurdepääsuga veebiplatvormidele, eelkõige sotsiaalmeedia platvormidele, lähtudes laste heaolu kaitsmisest, alaealiste kognitiivse ja emotsionaalse arengu tunnustamisest ning vajadusest tagada turvaline ja eakohane digikeskkond, samal ajal täielikult austades põhiõigusi ja riiklike lähenemisviiside erinevusi;
17. kutsub komisjoni üles hindama audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi asjakohaseid sätteid, tagama selle täitmise ja esitama sihipäraseid muudatusettepanekuid, et veelgi suurendada videojagamisplatvormide kasutajate, eelkõige alaealiste kaitse taset, laiendada meediasisu reegleid suunamõjutajatele ja sisuloojatele ning tagada tehisaru loodud, tehisaruga manipuleeritud ja kaubanduslikult spondeeritud sisu toimiv tähistamine, tuginemata üksnes märgistele või automatiseeritud näitajatele;
18. nõuab suunamõjutajate ja sisuloojate jaoks käitumisjuhendite ja selgete suuniste väljatöötamist ja levitamist, mis käsitlevad meediapädevuse ja digiõppe põhimõtete integreerimist nende sisusse, pidades silmas nende olulist rolli teabetarbimise harjumuste kujundamisel, eelkõige noorte seas; ergutab veebiplatvorme muutma meediapädevust, kriitilist mõtlemist ja veebiturvalisust aktiivselt edendava sisu nähtavamaks, sealhulgas soovitusüsteemide kaudu;

19. kutsub liikmesriike üles tagama tulemusliku järelevalve ja hoolitsema selle eest, et videote jagamise platvormid täidaksid oma kohustust pakkuda tulemuslikke meediapädevuse meetmeid ja vahendeid ning suurendada kasutajate teadlikkust sellistest meetmetest ja vahenditest, nagu on sätestatud audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 28b lõikes 3; kutsub riikide reguleerivaid asutusi ja organeid üles kasutama Euroopa meediavabaduse määruse artikli 15 alusel loodud koostöömehhanismi, et tagada selle kohustuse tulemuslik täitmine kogu ELis;
20. tuletab meelde, et liikmesriikidel on audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 33a kohaselt kohustus edendada meediakirjaoskust ja võtta selle arendamiseks meetmeid ning anda sellest komisjonile aru; julgustab riiklikke meediat reguleerivaid asutusi konsulteerima selliste meetmete väljatöötamisel kõigi rahvastikurühmadega ning rakendama nende meetmete kohaldamisel kohandatud lähenemisviisi, võttes arvesse kõigi vanuserühmade vajadusi; kutsub liikmesriike üles tagama, et sellistel asutustel oleks meediapädevuse meetmete edendamiseks ja rakendamiseks stabiilne ja sihtotstarbeline rahastus;
21. nõuab tungivalt, et väga suured digiplatvormid kehtestaksid mõistlikud, proportsionaalsed ja tulemuslikud riskimaandamismeetmed, et digiteenuste määruse nõuetele vastavalt tegeleda süsteemsete riskidega, mis tulenevad kasutajate, eelkõige alaealiste meediapädevuse ja digiõppe oskuste puudulikkuse ärakasutamisest; kutsub väga suuri digiplatvorme koostama meediapädevuse ja digiõppe mõju hinnanguid, et teha ennetavalt kindlaks, kuidas nende teenuste ülesehitus võib mõjutada kasutajate suutlikkust sisule juurde pääseda, seda luua ja sellega suhestuda;
22. rõhutab, et sellistes mõjuhinnangutes tuleks arvesse võtta ka mõju kasutajate heaolule ning kognitiivsele ja sotsiaal-emotsionaalsele arengule ja vaimsele tervisele, samuti kasutajate kaasatust soodustavate või potentsiaalselt sõltuvusttekitavate disainielementidega seotud riske; nõuab, et sellised hindamised tehtaks läbipaistvaks, sõltumatuks ja avalikult kättesaadavaks;
23. kutsub komisjoni üles tagama, et meediapädevusega seotud kohustusi rakendatakse tulemuslikult digiteenuste määruse desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi alusel;
24. kutsub komisjoni üles käsitlema meediapädevust ja digiõpet, kui ta vaatab läbi digiteenuste määruse suuniseid meetmete kohta, millega tagada internetis alaealiste eraelu puutumatuse, ohutuse ja turvalisuse kõrge tase, eelkõige seoses meediapädevuse ja digiõppe meetmetega, mida veebiplatvormid võiksid võtta, et tagada alaealistele internetis eakohane kogemus;

25. kutsub Euroopa meediateenuste nõukoda üles kasutama Euroopa meediavabaduse määruse artiklis 19 sätestatud struktureeritud dialoogi, et seirata väga suurte digiplatvormide tegevust seoses meediapädevusega ning tugevdada meediateenuse osutajate dialoogi meediapädevuse ja digiõppe edendamise ning maineka meedia nähtavuse üle veebis;
26. rõhutab, et meediapädevuse poliitikas tuleb täielikult austada väljendusvabadust ja meedia mitmekesisust ning see peaks suurendama kasutajate mõjuvõimu, piiramata juurdepääsu mitmekesistele teabeallikatele;
27. rõhutab, et meediapädevus ei sõltu mitte ainult kasutajate võimest teavet kriitiliselt hinnata, vaid ka tugeva, sõltumatu ja kvaliteetse ajakirjanduse olemasolust, mis annab usaldusväärset, kontrollitud ja pluralistlikku teavet; kutsub komisjoni üles suurendama Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil toetust traditsioonilisele meediale, arvestades selle olulist rolli kodanike teavitamisel, sealhulgas edendades ajakirjandusliku sisu õiglast tasustamist ja tagades kestliku rahastamise, eelkõige selliste programmide kaudu nagu tulevane programm AgoraEU;
28. palub komisjonil seada meedia vastupanuvõime programmis esikohale meediapädevuse meetmed ning tagada, et sellised meetmed jõuaksid maapiirkondades, äärealadel ja linnapiirkondades kõigi vanuserühmadeni (noored, täiskasvanud ja eakad);
29. kutsub liikmesriike üles tagama, et riiklikud meediapädevuse meetmed hõlmaksid konkreetseid teavitusstrateegiaid sotsiaal-majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele, puuetega inimestele, äärealadel elavatele ja madalama digioskuste tasemega inimestele, et meediapädevuse ja digiõppe erinevused ei suurendaks üldist ebavõrdsust;
30. rõhutab vajadust tagada meediapädevuse ja digiõppe stabiilne ja pikaajaline ELi tasandi rahastamine; kutsub komisjoni üles eelistama asjakohaste ELi programmide, sealhulgas tulevase programmi AgoraEU raames meediapädevuse algatusi, seades kesksele kohale kriitilise mõtlemise, vastupanuvõime desinformatsioonile ja meedia mitmekesisuse;
31. kutsub komisjoni meediapädevuse eksperdirühma, Euroopa meediateenuste nõukoda ja Euroopa digiteenuste nõukoda üles tegema meediapädevuse ja digiõppega seotud küsimustes tihedat koostööd ning andma täiendavaid suuniseid praktiliste meetmete kohta, mida võiks võtta riiklikul tasandil;
32. palub komisjonil korraldada iga-aastase juhtüritusena Euroopa meediapädevuse nädal, et tutvustada parimate tavade näiteid ja luua kaasav foorum aruteludeks ja suutlikkuse suurendamiseks, ning ergutada mitmesuguseid sidusrühmi ja institutsioone, sealhulgas

Euroopa Parlamendi büroosid liikmesriikides ja rahvusvahelisi organisatsioone aktiivselt osalema meediapädevuse ja digiõppe edendamisel, hoolitsedes selle eest, et sellises tegevuses oleksid esindatud mitmesugused vaated;

Meediapädevus ja digiõpe - tervikliku ja tulevikku suunatud haridussüsteemi edendamine

33. kutsub komisjoni üles tunnustama meediapädevust ja digiõpet kõigi kodanike põhioskustena; palub liikmesriike lisada oma õppekavadesse meediapädevus ja digiõpe eakohasel viisil; rõhutab, et meediapädevuse edendamiseks saab kasutada analoogvahendeid;
34. kutsub komisjoni üles pöörama digiõppe ja -oskuste tulevikku käsitlevas 2030. aasta tegevuskavas erilist tähelepanu meediapädevusele ja digioskuste tugevdamisele, küberkiusamise ennetamisele ja digitaalse heaolu edendamisele;
35. kutsub komisjoni üles koostama koostöös liikmesriikidega meediapädevust käsitlevat Euroopa juhendit ja muid õppematerjale, mis on kohandatud kõigile vanuserühmadele ja haridustasemetele, ning korraldama korrapäraseid õpitube, kus keskendutakse kriitilisele mõtlemisele, teabeallikate kontrollimisele, meedia mitmekesisusele, vastutustundlikule meediaosalusele ning faktikontrolliorganisatsioonide, ajakirjandusliku eneseregulatsiooni organite ja kogukonnameedia rollile, samuti lapsevanematele ja lapse eest hoolitsevatele täiskasvanutele mõeldud suuniseid eakohase meediakasutuse, internetiohtude ja tehisaruvahendite kohta;
36. julgustab liikmesriike meediapädevuse ja digiõppe algatuste väljatöötamisel ja hindamisel konsulteerima ja tegema koostööd haridustöötajate, teadlaste, akadeemiliste ringkondade, kodanikuühiskonna organisatsioonide, lapsevanemate, lapse eest hoolitsevate täiskasvanute ja noorteorganisatsioonidega, et tagada nende algatuste vastavus õppijate ja haridustöötajate vajadustele;
37. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tagama, et digitaalsete õppevahendite kasutuselevõtt hariduses oleks vaba põhjendamatust kaubanduslikust mõjust; rõhutab, et koostöö erasektori osalejatega peaks olema läbipaistev, hariduspõhine ja avalikes huvides;
38. kutsub liikmesriike üles tugevdama meediapädevust ja digiõppeprogramme, et võimaldada kasutajatel eristada toimetuslikku, kaubanduslikku ja sünteetilist sisu ning märgata veenmistehnikaid; rõhutab vajadust lisada neisse programmidesse tehisarupädevus, et võimaldada tehisaru loodud sisu ning sellega seotud manipuleerimise ja väärinfo ohtude äratundmist;
39. kutsub komisjoni üles tihedas koostöös liikmesriikidega kiiresti ja põhjalikult hindama hariduskeskkonnas kasutatavate digiseadmete ja

-teenuste, sealhulgas tehisaruvahendite mõju õpitulemustele, kognitiivsele arengule, heaolule, vaimsele tervisele ja tähelepanu püsivusele, et toetada nende seadmete ja teenuste vastutustundlikku kasutamist koolides; nõuab tungivalt, et komisjon teeks vajaduse korral ettepaneku poliitikameetmete kohta, millega võiks ette näha sihipärased piirangud või keelud, eelkõige alushariduses, tagamaks, et digitehnoloogia kasutamine hariduses on pedagoogilisest seisukohast rangelt põhjendatud, eakohane, proportsionaalne ja põhineb sõltumatutel teaduslikel tõenditel, et sellised vahendid toetaksid õppimisprotsessi, selle asemel et seda asendada;

40. julgustab liikmesriike tagama nii formaalses, mitteformaalses kui ka informaaalses hariduses tegutsevatele haridustöötajatele ja raamatukoguhoidjatele meedia- ja digiõppe valdkonnas pideva koolituse, mida toetatakse piisava rahastamisega; kutsub komisjoni üles tugevdama meediapädevuse koolitust turvalisema interneti keskuste, lastele parema interneti loomise platvormi ja asjaomaste ELi platvormide kaudu;
41. kutsub komisjoni ning asjaomaseid riiklikke reguleerivaid asutusi või organeid üles korraldama hariduslikke ja üldsuse teadlikkuse suurendamise kampaaniaid meediapädevuse ja digiõppe teemal, et suurendada teadlikkust sellest, kuidas digikeskkond kujundab veebikäitumist, samuti kampaaniaid internetis kättesaadavate vanemliku kontrolli meetmete, veebiplatvormidele kehtivate õiguslike kohustuste ja olemasolevate toetusmehhanismide, sealhulgas vaimse tervise tuge pakkuvate organisatsioonide kohta;
42. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama kõigi kodanike elukestvat meediapädevust ja digiõpet, keskendudes täiskasvanutele, eakatele ja haavatavatele elanikkonnarühmadele;
43. tunnistab avalike raamatukogude, kogukonnakeskuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide rolli usaldusväärsete, juurdepääsetavate ja kaasavate meediapädevuse ja digiõppe keskustena, mis toetavad sotsiaalset kaasamist ja demokraatlikku osalemist ning teadmiste, kultuuri ja teabe võrdset juurdepääsetavust; kutsub liikmesriike üles tugevdama partnerlusi ja investeerimist neisse olulistesse kohalikesse taristutesse piisava rahastamise, töötajate koolitamise ning ajakohastele digivahenditele ja -ressurssidele juurdepääsu näol;
44. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostöös avalikes huvides tegutsevate osaliste ja asjaomaste sidusrühmadega toetama vastupidavate ja usaldusväärsete digitaalsete ökosüsteemide arendamist, mis tugevdavad Euroopa digitaalset vastupanuvõimet, meedia mitmekesisust ning kodanike juurdepääsu täpsele ja usaldusväärsele teabele;

45. kutsub liikmesriike ning nende piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi üles edendama meediapädevust ja digiõpet uuenduslikul ja looval viisil nii füüsilises kui ka digitaalses linnakeskkonnas, et edendada demokraatlikku osalemist ja kodanikuaktiivsust; rõhutab, et linnadel on oluline roll ohutuse ja turvalisuse tagamisel avalikus ruumis, kuna infokeskkond mõjutab seda üha rohkem;

o
o o

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.